

Genrejsning, idet Flensborg drager Nytte af den for den særlig gunstige Valutakurs, som bestaar mellem tyske og danske Penge. Naar Pasordningen fra 1. November lettes, er jeg bange for, at man vil komme ind i et saadant Kaos dernede, at dette Spørgsmaal vel er værd at tage op og have sin Opmærksomhed henvendt paa. Thi det vil ganske sikkert underminere og svække Arbejdet for Genoprejsning af Nordslesvig i økonomisk Henseende.

Til en saa abnorm Situation som den, der foreligger nu for hele Produktionslivet, kommer saa yderligere, at det moderate Værn, som Toldloven af 1908 ydede den indenlandske Produktion, i væsentlig Grad og i stort Omfang er bortfaldet, idet Vægttolden har forskudt sig saaledes, at medens, som bekendt, 1 kg er en stadig Enhed, er Værdien gaaet i Vejret i en Grad, som ingen har tænkt sig det. Jeg vil gerne her henvisse til vor Ordførers Fremstilling, men vil blot endnu anføre, at tager man Forholdene over en Bank, er den Beskyttelse, der er tilsigtet ved Toldsatserne, sunket til $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{4}$, ja, $\frac{1}{10}$ af, hvad der var tilsigtet. Og jeg vil gerne henstille til den højtærede Finansminister, at allerede Valutareguleringen tog Hensyn til dette Forhold og omfattede en Revision deraf. Den radikale Ordfører advarede forleden imod Protektionisme. Det vil jeg ogsaa gøre, navnlig mod Udlandets Protektionisme. Men medens jeg tror at turde sige, at den danske Industri ikke paa nuværende Tidspunkt ønsker en almindelig Toldrevision, saa vil jeg sige, at en à jour Føring af Vægttoldsatserne dog kun vil være en Retfærdighedshandling, som man ikke burde modsætte sig fra nogen Side, ikke mindst fordi en saadan Foranstaltning ogsaa vil have en fiskal Interesse, som jeg ikke tror, man kan komme udenom, nu da det vist maa erkendes, at de direkte Skatter er skruede op til det yderste, de kan komme til. Jeg hørte her den radikale Ordførers Ytringer med en vis Tilfredshed, idet han samtidig med at advare imod Protektionismen dog erklærede sig villig til at gaa til ekstraordinært Værn under de ekstraordinære Forhold, der forelaa, for Produktionen. Det er jo netop saadanne ekstraordinære Foranstaltninger, der kræves, og jeg haaber, at alle Partier vil kunne samle sig om at lade eventuelle Kontrollforanstaltninger ske ad Selvstyrets Vej, saaledes som Selvstyret overhovedet er udviklet her i Landet og i dansk Erhvervsliv i Særdeleshed. Vi kan ikke være døve eller blinde overfor disse Problemer længere, og jeg tror, at Beskæftigelsesmomentets Betydning er ble-

vet saa klart efterhaanden, at man nu i alt Fald i nogen Grad vil forlade gamle Dogmer og Teorier til Fordel for Erkendelsen af de foreliggende Realiteter, som jo er saa alvorlige, saaledes som jeg søgte at antyde. Kapitalen vil nemt andetsteds kunne finde mindst lige saa heldig Anbringelse som i den danske Industri, Arbejderne meget, meget vanskeligere. Det er derfor med den største Spænding, man maa afvente Valutakommissionens Betænkning og Regeringens nærmeste Fremtidspolitik overfor hele vor Økonomi. En Ekspert paa dette Omraade, det ærede Medlem Hr. Hauge, forlangte forleden Plan i den danske Økonomi. Jeg kan delvis være enig med ham heri, men jeg tror blot ikke, det er Staten, der kan gøre det. Jeg vil advare mod, at man som i Tyskland kommer ind paa Krav om Planwirtschaft o. s. v. og tror, at det hele kan løses efter et Skema, der opstilles teoretisk. Det har vist sig i Tyskland, at jo mere Plan og jo mere Skema man lavede, des mere Ruin og økonomisk Kaos frembragte man. Det er alene de økonomiske Kræfters frie Udfoldelse og alene den frie Konkurrence, der kan ordne disse Forhold og løse Problemerne. Og selv om vi vil blive nødt til paa visse Omraader i Øjeblikket at fravige dette Princip, vil jeg dog indstændigt bede, at man altid vil have denne Sandhed for Øje, saaledes at man forbereder sig til en hurtig Afvikling i hver enkelt Sag.

Fra Arbejder- og Arbejdsløshedsproblemet er det let og naturligt at komme over til en kort Omtale af de sociale Spørgsmaal. Jeg vil da gerne have Lov til at begynde med et Par Betragtninger om selvede stadige og store Lønkrav. Jeg tror, man nu maa gøre sig Forholdet klart, hvorledes disse Lønkrav og de efterfølgende Lønstigninger i Virkeligheden virker. Thi hvad er det, der sker, hver Gang en stor Befolkningsklasse faar højere Lønninger? Der sker det, at der sættes saa og saa mange flere Sedler i Omløb, og Socialdemokraterne, der saa haardt har fordømt Udvandingsprocessen i vore Aktieselskaber, staar nu som de første til at gennemtrumfe en Udvandning af hele Samfundskapitalen, nemlig hele vor Pengemasse. Til hele denne Pengemasse svarer en given Varemengde og en given Sum af økonomiske Ydelser. Hvis disse to Størrelser ikke stiger i Forhold til Pengemassen, kommer Skævheden. Men jeg vil spørge, om den Side af Sagen, som er Varemassen, og de økonomiske Ydelser, er steget i Forhold til den anden Side af Sagen, nemlig Lønningerne, altsaa